קיצור שלחן ערוך — דיני מקצה בשבת

מֻקְצֶה מִדַּעַת, דְּהַיְנוּ שֶׁהִקְצָהוּ הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ מִלְּאָכְלוֹ בַּשַּׁבָּת, מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה אֶלָּא עַל יְדֵי הַדְחָק, אוֹ שֶׁרָאוּי לַאֲכִילָה אֲפִלּוּ בְּלֹא דְּחָק, אֶלָּא שֶׁהִקְצָהוּ לְסְחוֹרָה, אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְּנוֹ לָאוֹצָר, וְכֵן דָּבָר שֶׁהוּא רָאוּי הַיּוֹם לְמַאֲכַל כְּלָבִים, אַף עַל פִּי שֶׁבְּעֶרֶב שַׁבָּת לֹא הָיָה עוֹמֵד לְכָךְ, כְּגוֹן בְּהֵמָה וָעוֹף שֶׁנִּתְנַבְּלוּ בַּשַּׁבָּת, וְכֵן דָּבָר שֶׁנִּשְׁתַּנָּה הַיּוֹם מִמַּה שֶּׁהָיָה אֶתְמוֹל, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם גַּם הַיּוֹם עֲדַיִן רָאוּי לְאֵיזֶה תַּשְׁמִישׁ, כְּגוֹן כֵּלִים שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ הַיּוֹם וַעֲדַיִן רְאוּיִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן מֵעֵין תַּשְׁמִישָׁן הָרִאשׁוֹן לְקַבֵּל בָּהֶן אֵיזֶה מַאֲכָל אוֹ מַשְׁקֶה, וְכֵן עֲצָמוֹת שֶׁנִּתְפָּרְקוּ הַיּוֹם מִן הַבָּשָׂר וְהֵן רְאוּיִין לִכְלָבִים, כָּל אֵלּוּ מֻתָּרִין לְטַלְטֵל בַּשַּׁבָּת, חוּץ מִמַּה שֶּׁדָּחָה בַיָּדַיִם כְּגוֹן גְּרוֹגָרוֹת וְצִמּוּקִין.

דְּבָרִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִים כְּלָל לַאֲכִילַת אָדָם כְּמוֹ שֶׁהֵן אֲפִלּוּ עַל יְדֵי הַדְחַק, שֶׁצְּרִיכִין בִּשּׁוּל, וְאַף עַל גַּב שֶׁרְאוּיִים לַבְּהֵמוֹת אוֹ לַכְּלָבִים, הֲרֵי כֵּיוָן שֶׁהֵם מוּכָנִים לְמַאֲכַל אָדָם לְאַחַר זְמַן, אֵינָם עוֹמְדִין לַבְּהֵמוֹת וְלַכְּלָבִים, וְכֵן דְּבָרִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִין בַּשַּׁבָּת לְשׁוּם תַּשְׁמִישׁ, כְּגוֹן עֵצִים וְנוֹצוֹת שֶׁל עוֹפוֹת, וְעוֹרוֹת בְּהֵמוֹת, וְצֶמֶר אוֹ פִּשְׁתָּן, וְכָל בַּעֲלֵי חַיִּים אֲפִלּוּ שֶׁהֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וּקְלִפֵּי אֱגוֹזִים וּקְלִפֵּי בֵּיצִים, וַעֲצָמוֹת קָשׁוֹת, שֶׁאֵינָן רְאוּיוֹת אֲפִלּוּ לַכְּלָבִים, וּדְלָתוֹת וְחַלּוֹנוֹת הַבַּיִת, (דְּאָסוּר לִתְלֹתָן בַּשַּׁבָּת), וְכֵן שִׁבְרֵי כֵּלִים שֶׁאֵינָן רְאוּיִין עוֹד לְשׁוּם תַּשְׁמִישׁ, כָּל אֵלּוּ וְהַדּוֹמֶה לָהֶם, אֲסוּרִין בְּטַלְטוּל. וּמִכָּל מָקוֹם כְּלֵי זְכוּכִית שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ בְּמָקוֹם שֶׁיְּכוֹלִין לְהַזִּיק, מֻתָּר לְפַנּוֹת הַשְּׁבָרִים (ש"ח).

מַאֲכָל שֶׁהוּא אָסוּר בַּאֲכִילָה וּמֻתָּר בַּהֲנָאָה, וְהוּא רָאוּי לְאֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁהוּא, כְּגוֹן בָּשָׂר מְבֻשָּׁל וְכַדּוֹמֶה, וְיָכוֹל הוּא לִתְּנוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהוּא שָׁלוֹ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ. אֲבָל אִם אֵינוֹ רָאוּי לְאֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁהוּא, כְּגוֹן בָּשָׂר חַי, (וְגַם לַכְּלָבִים אֵינוֹ עוֹמֵד, כֵּיוָן שֶׁרָאוּי לְאֵינוֹ יְהוּדִי), אוֹ שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִתְּנוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ שָׁלוֹ אֶלָּא שֶׁל אַחֵר, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ.

נוֹלָד, וְהַיְנוּ דָּבָר שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ הַיּוֹם, כְּגוֹן אֵפֶר מִן אֵשׁ שֶׁהָסְקָה הַיּוֹם עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְכֵן בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה הַיּוֹם, וּמַיִם הַזּוֹחֲלִין מִן הָאִילָנוֹת בִּימֵי נִיסָן, וְכֵן אֲפִלּוּ לֹא נִתְחַדֵּשׁ הַיּוֹם, אֶלָּא שֶׁבָּא מִכֹּחַ מַעֲשֶׂה, שֶׁהָיוּ אֲסוּרִין לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם, כְּגוֹן פֵּרוֹת שֶׁנָּפְלוּ מִן הָאִילָן אוֹ שֶׁתְּלָשָׁן אֵינוֹ יְהוּדִי, וְחָלָב שֶׁנֶּחֱלַב הַיּוֹם וְכַדּוֹמֶה, גַּם כֵּן אֲסוּרִין בְּטַלְטוּל. וּפַת שֶׁאֲפָאָהּ אֵינוֹ יְהוּדִי בַּשַּׁבָּת בְּעִיר שֶׁרֻבָּהּ נָכְרִים, דְּמִסְתָּמָא אַדַּעְתָּא דְּאֵינוֹ יְהוּדִי אֲפָאָהּ, אִם הוּא שְׁעַת הַדְחַק אוֹ לְצֹרֶךְ מִצְוָה, מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְאָכְלָהּ בַּשַּׁבָּת.

כֵּלִים שֶׁהֵם מְיֻחָדִים לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מְלָאכָה הָאֲסוּרָה לֵעָשׂוֹת בַּשַּׁבָּת, כְּגוֹן מַכְתֶּשֶׁת וְרֵחַיִם וְקֶרֶנָס [פַּטִּישׁ] (האמר) וְקַרְדֹּם, וּמַכְבֵּדוֹת, שֶׁמְּכַבְּדִין בָּהֶן אֶת הַבַּיִת, וְשׁוֹפָר, וּמְנוֹרָה, וּמַחַט שֶׁתּוֹקְרִין בָּהּ, וְגֵרוֹת שְׁלֵמִים, בֵּין שֶׁל חֵלֶב בֵּין שֶׁל שַׁעֲוָה, וּפְתִילוֹת מִצֶּמֶר גֶּפֶן וּבֶגֶד שֶׁעַטְנֵז שֶׁאָסוּר לְלָבְשׁוֹ, וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ מֻתָּר לְטַלְטְלָן לִצֹּרֶךְ גּוּפָם, כְּגוֹן קֶרֶנָס לִפְצוֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים, קַרְדֹּם לַחְתּוֹךְ בּוֹ דְּבַר מַאֲכָל, מַחַט שְׁלֵמָה לִטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ. (אֲבָל אִם נִטַּל עָקְצָהּ אוֹ חָדָּהּ, אֲסוּרָה בְּכָל טִלְטוּל). וְכֵן מֻתָּר לְטַלְטְלָן לִצֹּרֶךְ מְקוֹמָן, דְּהַיְנוּ שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמָקוֹם שֶׁהַכְּלִי מֻנָּח שָׁם. וְכֵיוָן שֶׁנִּטְלוֹ בְּהֶתֵּר, וְכֵן אִם שָׁכַח וּנְטָלוֹ בְּיָדוֹ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ גַּם יוֹתֵר וּלְהַנִּיחוֹ בְּמָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה. אֲבָל שֶׁלֹּא לִצֹּרֶךְ גּוּפָן וְשֶׁלֹּא לִצֹּרֶךְ מְקוֹמָן, אֶלָּא לְטַלְטְלָן בִּשְׁבִיל עַצְמָן לְבַד, שֶׁלֹּא יִגָּנְבוּ אוֹ יִתְקַלְקְלוּ, אָסוּר לְטַלְטְלָן. וּתְפִלִּין גַּם כֵּן אֲסוּרִין לְטַלְטֵל. אַף אִם מֻנָּחִים בִּמְקוֹם בִּזָּיוֹן שֶׁיּוּכְלוּ לְהִתְלַכְלֵךְ, מֻתָּר לְטַלְטְלָן וּלְהַנִּיחָם בַּמָּקוֹם דְּמִשְׁתַּמְּרִין (ש"ח).

מֻקְצֶה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס, דְּהַיְנוּ דְּבָרִים שֶׁהָאָדָם מַקְצֶה מִדַּעְתּוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַקְפִּיד עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ, כְּגוֹן כְּלֵי אָמָנוּת שֶׁמַּקְפִּיד עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יִפָּגְמוּ, וְסַכִּין שֶׁמְּתַקְּנִים בּוֹ אֶת הַקָּלְמוּס, וְסַכִּין שֶׁל שְׁחִיטָה, וְסַכִּין שֶׁל מִילָה, וְכֵן נֵיר הָעוֹמֵד לִכְתִיבָה, וְשִׁטְרֵי חוֹבוֹת, וְכִתְבֵי חֻשְׁבּוֹנוֹת, וְאִגְּרוֹת שֶׁהוּא מַקְפִּיד עֲלֵיהֶן לְשָׁמְרָן, וְכֵלִים הַיְקָרִים שֶׁאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם כְּלָל, וְכֵן כָּל דָּבָר שֶׁמֵּחֲמַת שֶׁמַּקְפִּיד עָלָיו, הוּא מְיֻחָד לוֹ מָקוֹם וְאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְכֵן כֵּלִים שֶׁבַּחֲנוּת שֶׁעוֹמְדִים לִמְכִירָה, אֲפִלּוּ הֵם כְּלֵי סְעוּדָה, אִם אֵין דַּרְכּוֹ לְהַשְׁאִילָן, (אֲבָל אִם דַּרְכּוֹ לְהַשְׁאִילָן לִפְעָמִים, אֵינָן מֻקְצִים) כָּל אֵלּוּ וְהַדּוֹמֶה לָהֶם, וְכֵן כִּיס הַמְיֻחָד לְמָעוֹת, הַוָּיָן מֻקְצִים מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס וַאֲסוּרִין בְּטַלְטוּל אֲפִלּוּ לְצֹרֶךְ גּוּפָן אוֹ לְצֹרֶךְ מְקוֹמָן.

דָּבָר שֶׁאֵין עָלָיו שֵׁם כְּלִי כְּלָל, כְּגוֹן עֵצִים וַאֲבָנִים וַחֲתִיכוֹת בַּרְזֶל וְכַדּוֹמֶה, אָסוּר גַּם כֵּן בְּכָל טִלְטוּל, אֲפִלּוּ לְצֹרֶךְ גּוּפוֹ וְצֹרֶךְ מְקוֹמוֹ, אֶלָּא אִם כֵּן יְחֻדּוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת לְאֵיזֶה תַּשְׁמִישׁ שֶׁיִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְעוֹלָם. וְלָכֵן אָסוּר לְטוֹל קֵיסָם לַחֲצוֹץ בּוֹ שִׁנָּיו. נֵרוֹת שֶׁאֵינָן שְׁלֵמִים, גַּם כֵּן אֵין שֵׁם כְּלֵי עֲלֵיהֶם וַאֲסוּרִין בְּכָל טִלְטוּל. וְכֵן סֶלַע שֶׁל עֲלָיָה, אֵין עָלָיו תּוֹרַת כְּלִי.

כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְהֶתֵּר אוֹ אֲפִלּוּ לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר, כְּגוֹן קְדֵרוֹת, וַאֲפִלּוּ כֵּלִים מְאוּסִים (דִּבְשַׁבָּת מֻקְצֶה מֵחֲמַת מְאוּס מָתָר) מֻתָּר לְטַלְטְלָן אֲפִלּוּ רַק בִּשְׁבִיל הַכְּלִי שֶׁלֹּא יִגָּנֵב אוֹ יִשָּׁבֵר. אֲבָל שֶׁלֹּא לִצֹּרֶךְ כְּלָל, אָסוּר לְטַלְטְלָן. וְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ וַאֲכָלִין, מֻתָּר לְטַלְטְלָן,

אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ כְּלָל (ש"ח).

כְּשֵׁם שֶׁאָסוּר לְטַלְטֵל אֶת הַמָּקְצֶה אוֹ אֶת הַנּוֹלָד, כָּךְ אָסוּר לִתֵּן כְּלֵי תַּחְתֶּיהָן כְּדֵי שֶׁיִּפְּלוּ לְתוֹכוֹ, כֵּיוָן שֶׁעַל יְדֵי זֶה הוּא מְבַטֵּל אֶת הַכְּלִי שֶׁלֹּא יוּכַל לְטַלְטְלוֹ עוֹד, וַהֲרֵי זֶה כְּאִלּוּ חִבְּרוֹ שָׁם בְּטִיט, אֲבָל מֻתָּר לְכְפּוֹת סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִים כְּדֵי שֶׁיַּעֲלוּ וְיֵרְדוּ בּוֹ, כִּי לְאַחַר שֶׁלֹּא יִהְיוּ עָלָיו, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְאִם הָיוּ עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, נֶאֱסַר הַסַּל בְּטִלְטוּל לְכָל הַיּוֹם.

עָפָר וְחוֹל הַצָּבוּר בְּזָוִיּוֹת בֶּחָצֵר אוֹ בַבַּיִת, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ, דְּכֵיוָן דִּצְבָרוֹ זוֹ הוּא הַזְמָנָתוֹ לְתַשְׁמִישׁ. אֲבָל אִם הוּא מְפֻזָּר, בָּטֵל לְגַבֵּי קַרְקַע וְאָסוּר בְּטִלְטוּל. וְכֵן אִם חָתַךְ קֹדֶם שַׁבָּת עָנָף מִן הָאִילָן לְהָנִיף בּוֹ וּלְהַבְרִיחַ הַזְּבוּבִים וְכַיּוֹצֵא בּוֹ, מֻתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בַּשַּׁבָּת, כֵּיוָן שֶׁיִּחֲדוֹ לְכָךְ וַעֲשָׂאוֹ כֶּלִי. אֲבָל אָסוּר לִקַּח בַּשַּׁבָּת בַּד מִן הַמַּכְבֵּדוֹת, שֶׁהֲרֵי הוּא מָקְצֶה. וַאֲפִלּוּ נָטְלוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ.

נְסָרִים שֶׁל בַּעֲלֵי בָּתִּים שֶׁאֵינָם עוֹמְדִין לִסְחוֹרָה מֻתָּר לְטַלְטְלָן. וְשֶׁל אָמָּן, אָסוּר, אֶלָּא אִם כֵּן חָשַׁב עֲלֵיהֶם מִבְּעוֹד יוֹם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בַּשַּׁבָּת (שח).

כָּל מָקְצֶה, אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא בְּטִלְטוּל. אֲבָל בִּנְגִיעָה בְעָלְמָא שֶׁאֵינוֹ מְנַדְנְדוֹ שָׁרֵי. וְלָכֵן מֻתָּר לִגַּע בִּמְנוֹרָה הָעוֹמֶדֶת, אֲפִלּוּ נֵרוֹת דּוֹלְקִים בָּהּ, וְכֵן מֻתָּר לִקַּח דְּבַר הֶתֵּר הַמֻּנָּח עַל גַּבֵּי מָקְצֶה. אֲבָל אָסוּר לִגַּע בִּמְנוֹרָה הַתְּלוּיָה, כִּי גַּם בִּנְגִיעָה בְּעָלְמָא הוּא מְנַדְנְדָהּ. וּמֻתָּר לְכַסּוֹת דָּבָר מָקְצֶה בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מָקְצֶה, מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים וְכַדּוֹמֶה (רס"ה ש"ח של"ח).

טִלְטוּל כִּלְאַחַר יָד, מֻתָּר בְּמָקְצֶה. וְלָכֵן אִם שָׁכַח אֵיזֶה דָּבָר מָקְצֶה עַל אֵיזֶה כְּלִי אוֹ שֶׁנָּפְלָה שָׁם בַּשַּׁבָּת, אִם צָרִיךְ לַכְּלִי הַמֻּתָּר אוֹ לִמְקוֹמוֹ, מֻתָּר לְנַעֲרוֹ אוֹ לִשְׁאֹב אֶת הַכְּלִי לְמָקוֹם אַחֵר וּלְנַעֵר אֶת הַמָּקְצֶה. וְכֵן יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אִם שָׁכַח מָעוֹת בַּכִּיס שֶׁבִּבְגִדּוֹ וְהוּא צָרִיךְ לִבְגִדּוֹ. אֲבָל בִּשְׁבִיל הַמָּקְצֶה לְחוּד, אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן. (וְאִם הִנִּיחַ קֹדֶם שַׁבָּת בְּכַוָּנָה דָּבָר מָקְצֶה עַל כְּלִי, נַעֲשָׂה בָּסִיס לְדָבָר הָאָסוּר, וְיֵבֹאר אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּסִימָן שֶׁאַחַר זֶה).

אֲבָל בְּשֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַכְּלִי הַמֻּתָּר, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ אִם יֵשׁ עָלָיו דָּבָר מָקְצֶה. וְלָכֵן אָסוּר לִטּוֹל בְּיָדָיו תִּינוֹק אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, אִם יֵשׁ בְּיָדוֹ אֶבֶן אוֹ שְׁאָר דָּבָר מָקְצֶה. אַךְ אִם יֵשׁ לְהַתִּינוֹק גַּעֲגוּעִין שֶׁאִם לֹא יִטְלוּהוּ יֶחֱלֶה, וְגַם אִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִיךְ מִיָּדוֹ הָאֶבֶן וְכַדּוֹמֶה, מִפְּנֵי שֶׁיִּצְעַק וְיִבְכֶּה, אָז מֻתָּר לִטְּלוֹ עַל יָדָיו בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, וְאִם יֵשׁ בִּידֵי הַתִּינוֹק אֵיזֶה מַטְבֵּעַ, אָסוּר אֲפִלּוּ לֶאֱחֹז בְּיָדוֹ וְהוּא מְהַלֵּךְ בְּרַגְלָיו, וַאֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ גַּעֲגוּעִין, מִשּׁוּם דְּאִכָּא לְמֵיחָשׁ, שֶׁמָּא יִפּוֹל הַמַּטְבֵּעַ מִידֵי הַתִּינוֹק וְזֶה יִשְׁכַּח שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת וְיַגְבִּיהוֹ, וְנִמְצָא מְטַלְטֵל מָקְצֶה בְּטִלְטוּל גָּמוּר. וְאָסוּר אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם סַכָּנַת חֹלִי, כֵּיוָן שֶׁאֵין שָׁם שׁוּם סַכָּנַת נֶפֶשׁ אִם לֹא יִטְלֶנּוּ (ש"ט ש"י שי"א).

מֵת, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּשַׁבָּת. אֲבָל מֻתָּר לִשְׁמוֹט אֶת הַכַּר מִתַּחְתָּיו, שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָזִיז בּוֹ שׁוּם אֵבֶר. וְאִם הָיָה פִּיו נִפְתָּח וְהוֹלֵךְ, קוֹשֵׁר אֶת הַלֶּחִי בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא יוֹסִיף לְהִפָּתֵחַ, אֲבָל לֹא כְּדֵי שֶׁיִּסָּגֵר מַה שֶּׁכְּבָר נִפְתַּח, שֶׁאִם כֵּן הָיָה מֵזִיז אֵבֶר (וְעַיֵּן לְקַמָּן סוֹף סִימָן קכ"ד).

אִם נָפְלָה דְּלֵקָה וִירֵאִים שֶׁלֹּא יִשָּׂרֵף הַמֵּת, מֻתָּרִין לְטַלְטְלוֹ אַגַּב דְּבַר הֶתֵּר, דְּהַיְנוּ שֶׁמַּנִּיחִין עָלָיו אוֹ אֶצְלוֹ אֵיזֶה דְּבַר מַאֲכָל, וּמְטַלְטֵל שְׁנֵיהֶם בְּיָחַד. וְאִם אֵין דְּבַר מַאֲכָל, מַנִּיחִין עָלָיו אֵיזֶה כְּלִי אוֹ מַלְבּוּשׁ שֶׁמֻּתָּר בְּטִלְטוּל. וְאִם גַּם זֶה אֵין, אֲזַי מְטַלְטְלִין אוֹתוֹ לְבַדּוֹ. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתוֹ אֶלָּא לְמָקוֹם שֶׁמֻּתָּרִין לְהוֹצִיא לְשָׁם. אֲבָל לְמָקוֹם שֶׁאֲסוּרִין לְהוֹצִיא, אֵין לְהוֹצִיאוֹ כִּי אִם עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי (שי"א).

כָּל דָּבָר מְטָנָף, כְּגוֹן רְעִי וְקִיא צוֹאָה, בֵּין שֶׁל אָדָם בֵּין שֶׁל תַּרְנְגוֹלִים, אִם הֵם בְּבַיִת אוֹ בֶּחָצֵר שֶׁיּוֹשְׁבִים שָׁם בְּנֵי אָדָם, מֻתָּר לְהוֹצִיאָם לָאַשְׁפָּה. וּכְשֶׁמּוֹצִיא גֶּרֶף שֶׁל רְעִי אוֹ עָבִיט שֶׁל מֵי רַגְלַיִם, כָּל זְמַן שֶׁהַכְּלִי עֲדַיִן בְּיָדוֹ, מֻתָּר לְהַחְזִירוֹ, כְּדִין כָּל מָקְצֶה שֶׁבְּעוֹדוֹ בְּיָדוֹ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ לְהַנִּיחוֹ בְּמָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה. אֲבָל לְאַחַר שֶׁהִנִּיחוֹ מִיָּדוֹ, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ, מִשּׁוּם דְּמָאִיס טְפֵי (וְגָרַע מִשְּׁאָר מָקְצֶה מֵחֲמַת מְאוּס). וְאַךְ כְּשֶׁצְּרִיכִין לוֹ מִשּׁוּם כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת, מֻתָּר לְהַחְזִירוֹ (ש"ח). וְכֵן אִם יָכוֹל לָתֵת בְּתוֹכוֹ מַיִם, שֶׁיִּהְיוּ רְאוּיִין לִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה, יָכוֹל לְהַחְזִירוֹ כָּךְ.

מֻתָּר לִתֵּן כְּלִי תַּחַת הַדֶּלֶף בַּשַּׁבָּת. וְאִם נִתְמַלֵּא, שׁוֹפְכוֹ וּמַחְזִירוֹ לִמְקוֹמוֹ, וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה הַדֶּלֶף רָאוּי לִרְחִיצָה. אֲבָל אִם הַמַּיִם מְאוּסִים, אָסוּר לִתֵּן שָׁם כְּלִי, מִשּׁוּם דְּאֵין עוֹשִׂין גֶּרֶף שֶׁל רְעִי לְכַתְּחִלָּה. וְאִם עָבַר וּנְתָנוֹ וְהוּא בְּמָקוֹם דְּמָאִיס עָלָיו, מֻתָּר לְהוֹצִיאוֹ (דִּין מָקְצֶה בְּמָקוֹם הֶפְסֵד גָּדוֹל, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן פ"ה סָעִיף ד'. וְדִינֵי מָקְצֶה בְּיוֹם טוֹב וְדִין מָקְצֶה מֵחֲמַת מִצְוָה, יְבֹאַרוּ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בִּמְקוֹמָם).